Naproti tomu nelze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že jest nepřípustnou výhrada stanov, že může představenstvo osobu, hlásící se za člena, odmítnouti bez udání důvodů.

Tento předpis stanov (§ 3) není v rozporu se zásadou § 1 zák. č. 70/1873 ř. z. I když jest počet členů družstva po zákonu neuzavřený, není tím ještě řečeno, že by musili býti přijímáni členové neobmezeně nebo že by musil býti přijat za člena kdokoli, i když by se vzhledem ku známým poměrům nedalo očekávati, že bude moci dostáti svým povinnostem a že nezneužije svých práv na úkor celku. Jest v povaze věci, že nelze vždy důvody nepřijetí, byť i oprávněné, ucházeči sděliti. Přenášejí-li stanovy rozhodování o přijetí za člena výhradně na představenstvo, což zákon nezakazuje, děje se to za účelem zjednodušení a urychlení postupu při přijímání členů, ale jest to také věcí důvěry, jejímuž zneužití možno čeliti odvoláním představenstva, které jest kdykoli přípustným. (§ 15 zákona.)

V této části jest tedy napadené usnesení ve zřejmém rozporu se zákonem a dovolací rekurs v § 16 cís. pat. z 9./8. 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn. -r.

Poznámku knihovní o zahájení vyvlastňovacího řízení, zavedeného dle zákona ze dne 4. února 1920 č. 87 Sb. z. a n. tedy za účelem výstavby monumentálních státních budov, nelze vymazati z toho důvodu, že zákony o stavebním ruchu, jichž se citovaný zákon č. 87/20 ohledně řízení dovolává, přestaly platiti.

K stížnosti proti povolení výmazu dotyčné poznámky knihovní je oprávněn stát jako stavebník, pro kterého se poznámka stala.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 30. prosince 1926 R I 1149/26. Zemský soud civ. v Praze č. d. 15612/26.)

Knihovní soud povolil k žádosti vlastníka domu výmaz poznámky zahájení vyvlastňovacího řízení, kteráž poznámka povolena byla ku návrhu magistrátu hl. města Prahy podle §§ 4 a 11 zák. ze 27. ledna 1922 č. 45 sb. a § 3 zák. ze 3. února 1920 č. 87 Sb. z. a n. ohledně domu na Novém Městě v Praze ve prospěch Bankovního úřadu jako stavebníka, kterýž o povoleném výmazu poznámky té byl také vyrozuměn.

Na stížnost finanční prokuratury v zastoupení bankovního úřadu ministerstva financí změnil vrchní soud usnesení první stolice v ten rozum, že návrh majitele domu, aby podle § 10 zák. ze dne 17. prosince 1919 č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920 a § 62 zák. ze 27. ledna 1922 č. 45 Sb. z. a n. povolen byl výmaz poznámky zahájení vyvlastňovacího řízení zamítl, povolený výmaz zrušil a soudu první stolice nařídil stav obnoviti.

Dovolací stížnosti majitele domu nejvyšší soud nevyhověl.

Odůvodnění: Sluší rozeznávati dvě materie:

a) Zákony o tak zv. stavebním ruchu totiž zákon ze dne 17. prosince 1919 č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920 o vyvlastnění pozemků pro stavbu obytných nebo veřejných budov, jehož činnost omezena byla na dobu do 31. prosince 1924 (§ 10);

dále zákon ze dne 11. března 1921 č. 100 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, jímž ač to tam není výslovně řečeno, nahražen byl předešlý a jehož účinnost vázána byla vyjma hlavu čtvrtou, pátou a šestou, jež se netýče naší otázky, na dobu do 31. prosince 1921, pokud se týče 1922 (§ 71);

dále zákon ze dne 27. ledna 1922 č. 45 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, jímž nahražen steiným způsobem předešlý a jehož účinnost byla vázána se stejnou výjimkou na dobu do 31. prosince 1922 pokud se týče 1923 (§ 62);

pak zákon ze dne 25. ledna 1923 č. 35 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, jímž nahražen předešlý a jehož hlava první nadepsaná »Opatření stavenišť« týčící se naší otázky, není časově omezena ve své účinnosti (§ 65), jenom že oproti tomu už v § 2 stanoveno, že vyvlastnění je možné jen do 31. prosince 1923

a konečně zákon ze dne 7. března 1924 č. 58 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, dle jehož § 1 mohou podle hlavy první zákona předešlého vyvlastňovány býti pozemky nejdéle do 21. prosince 1924.

b) zákon ze dne 4. února 1920 č. 87 Sb. z. a n., jenž v § 3 stanoví právo vyvlastniti nemovitosti za účelem výstavby monumentálních státních budov v § 1 uvedených a předpisuje, že pro vyvlastňovací řízení a stanovení náhrady platí ustanovení zákona ze 17. prosince 1919 č. 20 Sb. z. a n. pro rok 1920 shora pod a) na prvém místě uvedeného, takže pokud tento zákon nahražen pozdějšími tamže pod a) dále uvedenými, provádí se řízení vyvlastňovací a stanoví náhrady dle těchto posledních (§ 11 zák. č. 100/21, č. 45/22, č. 35/23).

Avšak právě jen řízení vyvlastňovací a stanovení náhrady je odkázáno na předpis souboru zákonů pod a) citovaných, jinak ne.

Když tedy platnost tohoto našeho zákona b), jenž se týče vyvlastňování za účelem stavby státních budov, není vůbec časově omezena a zákon působí nerušeně pořád, tedy nemá to na hmotné právo vyvlastňovací jím zřízené žádného vlivu, když účinnost zákonů pod a) seznamenaných pro právo vyvlastňovací k účelům v nich uvedeným pominula uplynutím času, vyvlastňovací právo dle zákona b) trvá a proto pro obor tohoto zákona trvá nerušeně dále i vyvlastňovací a odškodňovací řízení zákony pod a) upravené.

Neprávem tedy stěžovatel založil návrh svůj na výmaz poznámky zahájení vyvlastňovacího řízení dle zákona b) na okolnost, že zákony ad a) pozbyly uplynutím doby platnosti, a neprávem nyní ve své stížnosti zakládá na obsahu zákonů ad a), zejména též na § 1 zák. č. 58/24, že vyvlastňovány býti mohou nemovitosti nejdéle jen do 31. prosince 1924, vždyť toto časové omezení týče se jen vyvlastňování k účelům stavebního ruchu upraveného zákony ad a), nikoli ale vyvlastňování k účelu monumentálních státních budov dle zákona ad b). Tím méně může stěžovateli prospěti ustanovení § 5 odst. 4 zák. č. 45/22 a č. 35/23, že nedohodnou-li se strany o námitkách učiněných při komisionelním šetření, vydá úřad vyvlastňovací nález do 14 dnů, neboť ani pro stavby dle zákonů ad a) nemá to žádného škodného vlivu na právo vyvlastňovací, když úřad tuto 14denní lhůtu nedodrží, nýbrž by přišlo nejvýše v úvahu, nepomíjí-li právo vyvlastňovací, nebyl-li nález vydán v době účinnosti zákona nýbrž až po zániku jeho působnosti. Že nemá obmeškání úřadu, že nevydal nález do 14 dnů za následek zánik práva vyvlastňovacího, plyne i z porovnání § 10 cit. zákonů č. 45/22 a č. 35/23, dle něhož, neprovedl-li vyvlastňovatel ve lhůtě úřadem mu k tomu stanovené stavbu, k vůli níž se vyvlastnění stalo, může vyvlastněný žádati, aby vyvlastňovací nález byl zrušen.

Stížnost uplatňuje také, že bankovní úřad nebyl k stížnosti legitimován, nýbrž prý byl k tomu oprávněn jedině pražský magistrát, jenž vymohl knihovní poznámku zahájení vyvlastňovacího řízení dle § 4 zák. č. 45/22 resp. § 3 zák. č. 20/20. Ale také v tom nelze mu dáti za pravdu.

Materielní právo vyvlastňovací nepřísluší magistrátu, neboť tento povolán jest dle cit. předpisů toliko k tomu, aby provedl vyvlastňovací řízení. Materielní právo vyvlastňovací, nárok na vyvlastnění přísluší stavebníku, na jehož žádost magistrát dle předpisů těch vyvlastňovací řízení zahajuje, a tím je zde dle zákona ad b) stát (§ 1). Zákon tento ukládá ovšem povinnost, provésti státní stavby, vládě, ale tato právě jedná jen v zájmu a jménem státu, ježto jde o státní stavby. Jestliže však místo státu, jejž by stejně zastupovati musila finanční prokuratura, postaven byl jako stěžovatel Bankovní úřad ministerstva financí, tedy státní úřad, není to chyba, když tento státní úřad byl právě v žádosti zaknihovací poznámkou vyvlastňovacího řízení uveden jako stavebník, jako žadatel, jako úřad, pro jehož budovu se vyvlastnění státi má a jenž byl o poznámce vyrozuměn. Bylo proto uznati, jak se stalo. -r.

ZE DNE

Úmrtí. Dne 20. prosince 1926 zemřel Jan Bendl notář ve Zbirově, ve stáří 69 roků po dlouhé těžké nemoci. Týž zastával úřad notářský nepřetržitě téměř po 30 let ve svém působišti ve Zbirově. — Dne 8. února 1927 zemřel dále v Lomnici n. Pop. notář Petr Cel. Štauber, ve věku 70 let, jenž rovněž celou dobu svého úřadování po 26 let působil v Lomnici n. Pop. — Oba kolegové zastávali vzorně svůj úřad ku cti svého stavu. Budiž jim zachována vděčná paměť.

Konfederace duševních pracovníků. Výbor k. d. p. konal minulý měsíc schůzi, na které přijat byl jednomyslně návrh zástupce našeho stavu, aby vypracován byl pamětní spis na vládu na reformu volebního řádu do senátu ve smyslu naznačeném již v předešlém čísle našeho listu. Za tím účelem zvolena byla zvláštní komise, která pamětní spis má redigovati

a intervenovati u presidenta republiky, vlády a poslaneckých kruhů. Akce tato bude zajisté uvítána veškerými duševními pracovníky, neboť jest nejvýš na čase, aby inteligence naše se vzchopila a domáhala se účastenství při rozhodování všech veřejných záležitostí, jak jí vším právem přísluší. Doufáme, že snahy naše budou podpořeny všemi politickými stranami, neboť nejedná se tu o nějaké politikum neb stranickost, uváží-li se, že inteligence organisována jest ve všech politických stranách a, domáhají-li se pracovníci manuelní vlivu na veřejném rozhodování, nemůže býti ve zlé vykládáno ani pracovníkům ducha, že i oni tak činí.

Superlegalisace. Vrchní zemský soud v Praze odmítl superlegalisovati podpis notáře z českého okresu na ověřovací doložce, jež sepsána byla v jazyku státním a k níž připojen byl německý překlad, jehož správnost byla ověřena doložkou, sepsanou výhradně v jazyku německém, s tím odůvodněním, že ověřovací doložka má býti sepsána výhradně v jazyku státním bez jakýchkoliv dodatků v jazyku jiném. Zároveň postoupil vrchní soud záležitost tuto komoře k posouzení. Upozorňujeme proto kolegy opětně na jazykové nařízení a jeho zachovávání tak, jak vylíčeno bylo v Českém Právu minulého roku.

Osnova notářského řádu byla ministerstvem nově redigována a konečná anketa svolána na den 25. a 26. t. m. Jest naděje, že osnova dojde tím konečného vyřízení a že bude moci býti předložena parlamentu v jarním zasedání.

Poplatkový zákon. Ministerstvo financí připravuje nový poplatkový zákon. Věc ta jest pro nás veliké důležitosti a proto obrátila se komora pražská na ministerstvo se žádostí, aby do komise poradní o zákoně tom přibráni byli také representanti našeho stavu, neboť jest nesporno, že stav náš nejvíce obírá se otázkami poplatkovými, nechť již jde o listiny, poplatky obohacovací, vkladní neb převodní.

Zkušebními komisaři pro zkoušky notářské v roce 1927 zvoleni byli notářskou komorou pražskou dne 29. ledna 1927 kolegové Brábek, Dr. Ebenstreit, Dr. Fiala, Dr. Heinitz, Dr. Hulka, Krajíček, Dr. Král, Maisner, Pavlíček, Dr. Ponec, Schäfer, Dr. Svoboda, Uhlíř, Vlach a Dr. Zmek.

Řádné valné shromáždění pražské sboru notářského konáno bude v neděli dne 27. t. m. v hotelu »Paříž« o 10. hod. dop. Na pořadu jsou zejména volby komorní. Na schůzi té bude podána zpráva o anketě konané dva dny před tím o osnově nového notářského řádu. Dá se proto čekati, že účast na této valné schůzi bude co nejčetnější.

III. německý právnický sjezd v naší republice konán bude o svatodušních svátcích dne 4. a 6. června t. r. v Liberci s tímto pořadem: 1. Jak má býti upraveno zajišťovací vlastnictví v budoucím obč. zák.? 2. V jakém směru doporučuje se reforma platného akciového práva? 3. Jak dalece odporučuje se zavedení trestů podle volného uvážení? 4. Jaké zásady odporučují se: a) pro ohraničení mezi soudními a správními delikty; b) pro zavedení všeobecných trestních norem na správní delikt. 5. Reforma správního soudnictví. 6. V jakých hlavních směrech má se pohybovati daňová politika v Československu?

Redigování časopisu našeho naráží v poslední době na značné obtíže. Jest si nám stěžovati, že kolegové jeví málo zájmu pro věci stavovské a neskytají nám dostatečně duševní podpory a proto apelujeme na všechny kolegy, aby zejména vzali si k srdci novoroční článek našeho šefredaktora a přispívali do svého odborného listu — který jest a musí býti nositelem našich snah, přání a myšlenek — příspěvky literárními, vědeckými, případy z praxe a dotazy, které milerádi zodpovíme, atd. V listě našem má se obrážeti živost našeho stavu a má budíti zájem u všech našich příslušníků.

Masarykova liga proti tuberkulose

uspořádá jako minulá léta i letos v březnu od 6.—13. v celé Čs. republice propagační a finanční akci ve prospěch svých sociálně-zdravotních úkolů. — K dožádání předsednictva M. L. doporučujeme akci všem pp. kolegům a žádáme je, aby nevraceli přípisy, které jim M. L. s prosbou o dar posílá, ale laskavě přispěli darem ke zdaru akce a tak umožnili M. L. proti tuberkulose plnění jejich dalekosáhlých úkolů v boji proti tuberkulose.

Lednová schůze odboru »Praha«

konána dne 29. ledna t. r. V nepřítomnosti starosty a místostarosty zahájil schůzi člen výboru Dr. Ponec, uvítal přítomné, jmenovitě též kandidátku notářství Dr. Kozákovou, při níž zvláště ocenil její činnost stavovskou a poukázal na její nedávnou přednášku v Ženevském klubu českém, která vzbudila živý zájem a byla propagačním činem pro stav notářský, k němuž slečna kandidátka s takovým nadšením přistoupila a se k němu hlásí. Doporučil také ostatním, jmenovitě mladším kolegům kandidátům, aby podobnou činností úctu a lásku k stavu projevovali. Po té udělil slovo p. notáři Dru. Hugonu Patschovi, jenž úkolu svého skvěle se zhostil přednáškou na thema »Osnova zákona o stabilisačních bilancích« jakž ostatně patrno z reprodukce článku v tomto listě, na úvodním místě uvedeném, takže rozboru přednášky podávati netřeba. Ke zdaru této skutečně výtečně propracované přednášky přispěla skvělá a účastníkům známá výřečnost řečníkova a neméně bohaté zkušenosti v oboru, jejž za předmět své přednášky si vybral. Do debaty, jež po té byla rozpředena, zasáhli opětně pp. president Dr. Čulík, Engelthaler, Krajíček, Pavlíček a Dr. Ponec. Na podněty v této debatě učiněné a pochybnosti resp. přání vyslovená velmi trefně odpověděl pan přednášející. Debata tato přispěla k úplnému osvětlení přednášky panem Drem Patschem absolvované a odstranila veškeré pochybnosti v příčině některých bodů v osnově zákona dosti neujasněných. Předsedající s opětnými vřelými díky panu přednášejícímu i ostatním pp. řečníkům ukončil schůzi před 22. hodinou.

POZVÁNÍ

k měsíční schůzi odboru »Praha«, Spolku notářů čsl., která konati se bude v sobotu, dne 26. února 1927 o 19. hodině v restauraci »u Bumbrlíčka« v Praze I., Národní tř. č. 8. (I. posch.)

Pořad:

1. Přednáška pana Františka Kováře, notáře v Nymburce:
   a) Žádoucí výluky a doplňky ve vládním návrhu ministerstva spravedlnosti čís. 46961/22, pokud se týče nového notářského řádu.
   b) K otázce odstranění erárního odkladu k zaknihování odevzdacích listin při nemovitostech a vydání jich při movitostech.
2. Řešení případů z praxe.

V Praze, dne 15. února 1927.

Za odbor »Praha«, Spolku notářů čsl.

V. Ludwig, jednatel. Dr. Černý, starosta.

Knihy redakci zaslané.

Václav Dresler: **Polsko a Evropa.** V nakladatelství »Orbis« (Praha XII., Fochova 62), za Kč 5·—.

Jako druhý svazek knihovny Zahraniční Politiky (za redakce A. Hajna) vychází tato knížka o ideovém i politickém poměru Polska k Evropě. Úloha Polska, valu chránícího Evropu před invasí Východu, bude soustřeďovati vždy zájem k této zemi. Důkladně informacemi podepřená Dreslerova studie jedná o polské politice minulosti, zahraniční politice obrozeného Polska, o Polsku a mírových smlouvách, o poměru Polska ke Společnosti národů, o sporu o orientaci východní či západní, o poměru polsko-německém a otázce gdánské, o svazu baltických států, o poměru Polska k Čsl. Republice a Malé Dohodě, o Polsku a státech dohodových atd. Kniha se čte se zájmem pro svůj jasný a zajímavý obsah.

Nákladem Zeměděl. knihkupectví Ad. Neubert v Praze: Viktor Hánek: »Nedostavěná hnízda«, »Haluzka jehličí«, »Modrá křídla«, Kč 20·—, »Živé rány«. Román. Kč 20·—. Jos. D. Konrád: »Bouřliváci«. Román. Druhé vydání tKč 15·—).

Daňové a bilanční revue č. 2., roč. VI. obsahuje tyto zajímavé články: Pokusnictví v poplatkovém právu (Frant. Meisel). — Zánik pohledávek berních uplynutím času (Univ. Prof. dr. Funk). — Má se vymáhání daní díti jediné exekucí soudní či také exekucí správní? (Dr. Binar). — Finanční zákon republiky čsl., kterým se stanoví státní rozpočet pro rok 1927. — Osnova zákona, jímž se prodlužuje platnost zákona ze 17. března 1925 č. 58 Sb. z. a n. o celních slevách pro dovoz strojů a přístrojů. — Odpočet obnovovacího fondu podle zákona č. 102/1921 Sb. z. a n. také u všeobecné daně výdělkové přípustný (text nálezu). Přehled zákonů a nařízení. — Nejdůležitější vynesení ministerstva financí, po případě zemských finančních úřadů a nálezy nejnovější Nejvyššího správního soudu.